

„Didžiausias stebuklas“ - nauja paroda atskleidžia daugiabriaunę tėvo Antano Saulaičio SJ asmenybę

Ar žinojote, ką bendra turi briedžiai ir tėvas Antanas Saulaitis SJ (1939-2025)? Tai viena iš 14-os istorijų, kurias pasakoja nauja, t. Antanui skirta paroda „Didžiausias stebuklas“.

Jolita Skinulytė

Naujoji paroda eksponuojama edukaciniame medijų centre „Lojoteka“, kurios vienu įkūrimo iniciatorių buvo t. Antanas. Tai dar viena istorija apie žmogų švietėją, siekusį išsaugoti žinias, knygas, rėmusį bibliotekas. Pats t. Antanas parašė dešimtis knygų ir straipsnių, aktyviai palaikė ir švietė visuomenę čia buvusių teisių klausimu. Kartu su bendraminčiais rinko informaciją bei rodinius apie lietuvių misionierius pasaulyje, jos pagrindu vėliau suformuota kolekcija „Misijų stotelė“.

Parodos atidaryme dalyvavo t. Antano bičiuliai: kunigas Julius Sasnauskas OFM, skautas vytis, režisierius Giedrius Tamoševičius, pokalbį moderavo rašytoja Elvyra Kučinskaitė, atsiminimais dalijosi gausiai „Lojotekos“ salėje susirinkę dalyviai, tarp jų ir Amerikos lietuviai.

„Brolis Antanas – žmogus Dievo akivaizdoje – mums, ilgiau ar trumpiau jį pažinojusiems, buvo tarsi stebuklas, kaskart vis kitaip atsiskleidžiantis: ne tik kunigas, jėzuitas, švietėjas, skautas, kitus išklausančias indėnas, misionierius, draugas, bet ir gamtininkas, šmaikštuolis, savo gimtąją šalį be galo mylėjęs ir lietuvių už Atlanto daugelį metų puoselėjęs pasaulio lietuvis“, – atidarymo

renginyje kalbėjo dr. Rasa Bernotienė, t. Antano Saulaičio SJ kolekcijos „Misijų stotelė“ ir parodos kuratorė.

Parodos eksponatai pasakoja apie šias ir daugelį kitų itin turtingos t. Antano asmenybės pusių. Tarp parodos roдиниų – nuo t. Antano 2024 m. pelnyto Globalios Lietuvos apdovanojimo [„Už viso gyvenimo nuopelnus“](#), kruopščiai į albumus suklijuotų kelionių bilietų iki jo naudoto žvaigždėlapio ir draugams siųstų atvirlaiškių.

T. Antanas, 1946 m. tapęs skautu, visą gyvenimą buvo ištikimas savo broliams ir sesėms, aktyviai dalyvavo įvairiose skautų veiklose, stovyklose. Parodoje galima pamatyti jo skautiškus kaklaraiščius, „Gilwell“ kursų baigimo medinius kauliukus.

„Kaip kito tokio kunigo, taip ir kito tokio skauto nerasi“, – pripažino G. Tamoševičius, pasidalijęs istorijomis apie brolio Antano vidinę ramybę, gebėjimą nuoširdžiai būti su žmonėmis ir, žinoma, neišsenkančias istorijas, prikaustydavusias nuo mažiausių iki didžiausių stovyklautojų dėmesį ir palikdavusias įspūdžių ilgam.

Daugeliui t. Antanas geriausiai žinomas, kaip kunigas, jėzuitas, misionierius. Kartu su parodos atidarymo renginyje dalyvavusiu bendražygiu J. Sasnausku sukūrė ne vieną radijo laidą [„Mažoji studija“](#).

„Jis nemėgo teorinio filosofavimo. Jis buvo praktikas ir visuomet net teorinius klausimus sugebėdavo apversti taip, kad rasdavo praktinį atsakymą. Jis mokėjo religines tiesas į žmonių kalbą išversti ir turėjo tiek patirties, kad į bet kokią klausimą turėjo istoriją ar praktinį atsakymą (...), o jo patirtis paliesdavo“, – kalbėjo J. Sasnauskas.

Pasak jo, t. Antanas išsiskyrė gebėjimu mylėti, laisvo, oraus žmogaus laikysena, žmogiškosios vertės pajautimu.

„Šventosios Dvasios veikimą galime mistifikuoti, bet pirmiausia tai yra dėmesys. (...) T. Antanas buvo dovana mums, jis vienintelis sugebėjo atrakinti, užkabinti tą mūsų dvasinio gyvenimo, širdies ar sielos dalį, kurios niekas kitas negalėjo paliesti. Ir tai yra Dievo darbas, Šventosios Dvasios veikimas“, – sakė J. Sasnauskas.

„Didžiausias stebuklas yra tada, kai žmogus žmogui yra žmogus – kai žmogiškai,

mandagiai, pagarbiai elgiamasi – tai yra didžiausias iš visų stebuklų. Dievas atėjo tapti žmogumi – ne angelu, ne mumija, o žmogumi kaip mes, nuo gimimo iki mirties. Tai rodo, kad viskas, kas yra žmogiška, yra vertinga ir brangu“, – yra sakęs t. Antanas Ievos Kazlauskaitės 2015 m. užrašytame [interviu](#) portalui tv3.lt.

Parodoje eksponuojami asmeniniai t. Antano daiktai bei rodiniai iš jo vardo kolekcijos „Misijų stotelė“. Parodą rengė kolekcijos kuratorė dr. Rasa Bernotienė, [jėzuitų knygų fondo](#) kuratorė Lilijana Marcinkevičiūtė, „Lojotekos“ vadovė Rūta Grišinaite-Bernotienė ir darbuotojai Ingrida Baliukonienė, Vaida Jankūnaitė, Vilniaus jėzuitų gimnazijos mokytojas Mindaugas Masaitis.

Parodą galima apžiūrėti edukaciniame medijų centre „Lojoteka“ [darbo metu](#). Paroda veiks iki 2026 m. rudens.

[Apie Antano Saulaičio SJ kolekciją „Misijų stotelė“](#)

Tai unikali kunigo jėzuito, skauto, misionieriaus tėvo Antano Saulaičio SJ 1968–2025 m. kartu su bendraminčiais surinkta kolekcija, kurioje saugoma daugiau nei 2 500 artefaktų, liudijančių apie lietuvių misionierių veiklą pasaulyje bei kitas kultūras. Nuo 2012 m. skautų ir savanorių dėka kolekcija pradėta sisteminti, o nuo 2016 m. pristatoma visuomenei parodų metu. Kolekcijos sisteminimu, išsaugojimu ir pristatymu visuomenei rūpinasi asociacija „Vyresniųjų skaučių židinys“.